

Digifilmi käsiraamat

RIHO PARAMONOV
ajaloolane

Usutavasti on meist igaüks vähemalt korra elus igatsenud olla osaline filmi tegemise müsteeriumis. Täitumatu unistus? „Digifilmi käsiraamat” nii ei arva. Selgub, et filminduses on toimunud suur pööre. Filmilindist on saamas minivik, aina odavamad ja paremad digitaalsed peegelkaamerad võimaldavad üles võtta korraliku filmi minimaalse kuluga. Ja selline film võib olla täiesti sobilik tele- või kinoekraanile.

„Digifilmi käsiraamatus” vaadeldakse kõiki valdkondi, millega filmitegija kokku puutub: tehnika, filmiprojektid, ettevalmistustöö, montaaži A ja O ning lõpuks ka filmi väljalaskmine. Lugeja saab teada, kuidas kasutada statiivi ja autokaamerat, määrata värvitasakaalu, kirjutada stsenaariumit, teha lihtsate vahenditega efektigrimmi, millist videojagamissaiti eelistada, millega arvestada öövõtete puhul, milline on hea kompositsioon ja väga palju muud. Autor selgitab põhitõdesid ning jagab näpunäiteid.

Raamat võiks olla eriti kasulik inimesele, kes alles mõtleb oma esimese filmi tegemisest, olgu selleks siis perevideo või täispikk mängufilm. Samas on seda huvitav lugeda ka neil, kes soovivad lihtsalt filminduse telgitagustest rohkem teada. Hulk küsimusi saab vastuse ning pärast lugemist tundub, et filmindus ei olegi enam nii kauge, võõras ja salapärane. Teos väärib kättevõtmist

Pea iga film sisaldab eksimusi järjepidevuse vastu – ka James Bond ei ole erand. Filmi „Casino Royale” episoodis, kus Bond ja Vesper Lynd Veneetsias teineteisesse armuvad, trükkib Bond paadis sülearvuti valmis oma lahkumisavalduse. Trükkima hakates kannab ta musta rihmaga käekella. Hetk hiljem, kui ta on kirjatöö lõpetanud ja sulgeb sülearvuti, on tema kellarihm hõbedane.

ka siis, kui on vaja kindlaks teha mõne filmindusega seotud termini või lühendi tähendus. Neist osa on avatud põhitextis, osa aga sõnaseletuste all.

Ehkki raamat on mõeldud laiale lugejaskonnale, ei ole see sugugi pealiskaudne. Autor Mark Brindle on ka ise filmitööstuses tegev ning teab, millele ja kuidas tähelepanu juhtida. Keerulised asjad on õnnestunud edasi anda arusaadavalt. Hästi läbimõeldud ja liigendatud tekst, millesse on pikitud näiteid päris filmidest, muudab lugemise nauditavaks. Piltidega kokku hoitud ja need on varustatud asjalike allkirjadega. Käsiraamatu kasutamist hõlbustab lõpust leitav sisujuht.

Tõepoolest – hea filmi tegemiseks ei pea tingimata omama vastavat ülikooliharidust, palju raha ja meeskonda. Samas pole mõtet leiutada ka jalgrast – seetõttu tasubki alustada „Digifilmi käsiraamatus”. **R**

Digifilmi käsiraamat
Mark Brindle
tõlkinud Helen Pruul
224 lk
kõva köide

ILMUNUD

Kuninglikud armastuslood
Gill Paul
tõlkinud Nele Sillaots
192 lk
kõva köide

Küllap kõik väikesed tüdrukud maailmas on lapsena kujutlenud ennast printsessina ja kõik väikesed poisid unistanud kuninglikust võimust. See lapsepõlve kujutlusmäng toidabki ilmselt huvi, mida inimesed tunnevad kuningapaleedes toimuva ning kõige kuningliku perekonnaga seotu vastu. Tegelik elu pole aga sugugi nii roosiline nagu särava fassaadi põhjal võiks arvata.

Raamat „Kuninglikud armastuslood” annab paeluva ülevaate kuningate ja kuningannade armusuhetest viimase seitsme sajandi jooksul ning avaldab üllatava tõe tegelike tunnete kohta legendaarseks saanud lugude taga. Raamatusse on kogutud 14 saatuslikku armulugu, alates Louis XVI ja Marie-Antoinette’i traagilisest armastusest kuni Edward VIII vastuolulise abieluni lahutatud ameeriklanna Wallis Simpsoniga või Baieri kuninga Ludwig I hullumeelsest kirest oma armukese Lola Montési vastu kuni truu armastuseni tsaar Nikolai II ja tsaarina Aleksandra vahel. Muinasjutulised armastuslood jõuavad järjega tänapäeva, Monaco vürst Rainier III ja Grace Kelly, Jordaania kuninga Hussein ja Lisa Halaby ning Suurbritannia kroonprints Williami ja Catherine Middletoni kohtumise lugudeni.

Teeme koos. Väikesed võrtsikad asjad
Inga Talvis
60 lk
pehme köide

Polümeersavist saab ühel või teisel moel teha praktiliselt kõike, aga oma eripära tõttu on see materjal parim piasiasjade valmistamiseks.

Ehkki kunstmaterjal, on polümeersavi imetore lähtepunkt ka lihtsa ja maalähedase olemisega tööde tegemiseks. Sellegi raamatu näited ulatuvad ülikergetest aeganõudvamateni ning ilusesemetest tõeliselt praktiliste riistadeni. Küll hoiaavad kõik üksmeelselt ühtset stiili: maa-kodulikul südamekülluse ja romantilist. Kui tunned poolehoidu vintage’i, romantiliste aksessuaaride, interjööri ja rõivaste, rooside ja teiste lillede, laste ja lelude ning lihtsa ja loomuliku elu vastu, siis on see raamat sulle.

Silmaringi reisi juht. Venemaa

tõlkinud Olavi Teppan
336 lk
pehme köide
Värske „Silmaringi reisi juht” tutvustab turistile ja tugitoolirändurile Venemaad. Lisaks Moskvale ja Peterburile on sellesse väljaandesse kaasatud ka muud tuntud ja vähemtuntud turismiobjektid Pihkvast ja Kaliningradist Kaukaasia ja Vladivostokini. Uues kuues reisi juhis on veelgi rohkem visuaalset materjali, kaarte ja praktilisi näpunäiteid.

ILMUNUD

Tummad tunnistajad
Kriminalistika ajalugu
Nigel McCrery
tõlkinud Lauri Laanisto
269 lk
pehme köide

Iga kokkupuude jätab jälje. See lihtne lause võtab kokku kriminalistika põhimõtte. Üksikud juuksekarvad ja riidekiud, sõrmejalg või vereplekk – üsna harva juhtub, et kurjategija ei jäta sündmuskohale endast üldse jälgi.

Nigel McCrery toob oma ühtaegu lummas ja judinad tekitavas raamatus „Tummad tunnistajad” lugeja silme ette kriminalistika ajaloo ja tänapäeva. Ta kirjeldab tervet hulka erakordseid juhtumeid, tänu millele on välja töötatud järjest tõhusamaid meetodeid kuriteo-paigale jäetud jälgede lugemiseks.

Sisekaitseakadeemia õppejõud ja endine uurija Urmas Krüger nimetab seda raamatut seni parimaks eestikeelsele lugejale pakutud kriminalistika ajalugu käsitlevaks koguteoseks. „Vaata-mata koledatele mõrvalugudele annab see lugejale ohtralt üldharivaid teadmisi, olgu nendeks siis püssirohu kasutamise ajalugu, veregrupid või kuningas Richard III surma ja ümbermatmise asjaolud,” ütleb ta.

Raamatus leiavad kajastust kõik põhilised kriminalistikavaldkonnad: identiteet, ballistika, veri, mürgid, jälje-, DNA- ja surnukeha ekspertis. Olgu juttu sellest, kuidas püüti kindlaks teha džinnipurgis säilitatava pea omanikku või kuidas tapeti Aleksandr Litvinenko, tõestab raamat, et ka juba ammu siitilmast lahkunutel on alati oma lugu rääkida.

Loovuse kompanii
Ed Catmull ja Amy Wallace
tõlkinud Tiiu Kraut
448 lk
kõva köide

Pixari kaasasutaja ja juhi Ed Catmulli raamat pakub meile võimalust vaadata otse animafilmide tootja Pixar Animationi südamesse. Raamatus hargneb ühest küljest lahti Pixari lugu: kuidas jõuti maailma kõigi aegade ühtede edukaimate filmide loomiseni. Teisest küljest aga avab see raamat sügavuti sellised juhtimis- ja loomise põhimõtted, mis võimaldavad üles ehitada loomingulise keskkonna ning tuua inimestes välja nende tõelised võimed ja kõige parema mina.

Ed Catmull räägib avameelselt meile kõigile tuntud ja hulgaliselt auhindu võitnud filmide saamise loost („Kalapoeg Nemo”, „Imelised”, „Ratatouille”, „WALL-E”, „Lelulugu”, „Kollide kompanii” jt). Geniaalsed asjad ei sünni iseenesest, valmiskujul tühjale kohale. Pixari edu saladuseks on kindlasti olnud Ed Catmulli ja tema kolleegide loodud õhkkond, mis põhineb meeskonna väärtustamisel ja toetamisel, loomingulisuse soodustamisel ja rutiini trotsimisel. Raamatus räägitakse ka, millise panuse on Pixari kujunemisse andnud erinevad juhinatuurid, näiteks Steve Jobs ja John Lasseter.

„Loovuse kompanii” on Financial Timesi aasta parima äriiraamatu nominent ning New York Timesi ja Amazoni 2014. aasta bestseller.

Alpid haakristi varju all

HANNO OJALO
ajaloolane

Mitme menuka ajalooraamatu autor Jim Ring (sünd 1954 Inglismaal) on seekord valinud oma põhiliselt sõjaajalugu käsitleva raamatu „Tormijooks kotkapesale” teemaks ühe Euroopa piirkonna.

Ta ei keskendu ühele konkreetsele riigile, vaid kirjeldab Euroopa uhkeima mäestiku – maaliliste Alpide saatust. Selline lähenemisviis võimaldab autoril käsitleda Teise maailmasõja käiku omapärasest vaatenurgast ja analüüsida sõjasündmusi nii Alpidega piirneva Prantsusmaa, Šveitsi, Itaalia, Saksamaa, Austria kui ka Jugoslaavia kontekstis.

Ühest küljest näitab Ring, kui tähtis oli see piirkond Adolf Hitlerile, kelle mäestikuresidents paiknes Baieri Alpides Berchtesgadenis. Seal võeti vastu tähtsaid otsuseid ja kavandati müütilist Alpikindlust, kus natsirežiim pidi Goebbelsi propaganda väitel liitlastele viimast vastupanu osutama.

Teisest küljest pakkusid Alpid varjupaika mitmete riikide vastupanuliikujatele ja partisanidele, kes võitlesid Hitleri ja Mussolini režiimi vastu. Kui ülevaade Itaalia ja Prantsuse vastupanuliikumisest peaks ajaloo huvilisele mingil määral tuttav olema, siis näiteks austerlaste sarnased ettevõtmised kindlasti mitte.

Otsest sõjategevust suuremate sõjajõudude osavõtul oli Alpides suhteliselt vähe – põhiliselt Itaalia ja Prant-

Hitler ja Eva Braun Berchtesgadenis oma mägiresidentsi esisel terrassil.

susmaa vahel suvel 1940. Küll aga toimus mägedes kogu selle perioodi vältel aktiivne sissisõda. Peale partisanide ja nende jälitajate liikusid sealkandis ka põgenikud – sõjavangid ja juudid, kes lootsid jõuda turvalisse Šveitsi. Mitmed mägijärved ja koopad said tuntuks ka natside saladokumentide ja kokkuroõvitud varanduste peidupaikadena.

Raamatus antakse ülevaade ka Šveitsi rasket olukorrast Teises maailmasõjas. Totalitaarsetest suurriikidest ümbritsetud väike riik pidi vastu pidama hirmus Saksamaa sissetungi ees ja valmistama end kaitsma. Lisaks on Šveits tuntud kohana, kus kogu maailmasõja jooksul olid end sisse seadnud mitme

riigi spioonid ja üritati sõlmida omavalisel tehinguid.

Autor maalib lugejale mastapsee pildi nii sõdivate riikide juhtide kui ka lihtsate kohalike elanike tegemistest ja katsumustest. Lisaks reetmistele ja kuritegudele loome lugusid tavaliste inimeste julgetest ja eneseohverduslikest tegudest. **R**

Tormijooks Kotkapesale
Jim Ring
tõlkinud Vahur Lokk
408 lk, kõva köide

